

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517204559
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8517204559.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému: X. Z., S.. XX.X.XXXX, X. XXXX/XX, XXX XX V. L., J. V., v konaní o zaplatenie 964,78 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 8Csp 160/2017-83 zo dňa 09.11.2018 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit. :

„I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Súd n e p r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania“.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 1.000 eur. Podľa zmluvy mal žalovaný splatiť úver v 60-tich mesačných splátkach po 30 eur vždy k 20-temu dňu v mesiaci počnúc dňom 20.12.2013 a končiac dňom 20.11.2018. Celková výška nákladov bola v zmluve uvedená vo výške 799,95 eur, ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 25,50 % ročne, RPMN bola uvedená vo výške 30,35 % a priemerná RPMN vo výške 45,94 %. Vzhľadom na omeškanie žalovaného, právny predchodca žalobcu vyhotovil dňa 09.12.2014 výzvu na splatenie dlžnej časti úveru. Touto výzvou oznámil žalovanému, že podstatne porušil úverovú zmluvu a vyzval ho na úhradu dovtedy dlžník splátok úveru a upozornil ho na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Žalovaný aj napriek výzve neuhradil žiadnu splátku, preto výzvou zo dňa 29.12.2014 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že ku dňu 29.12.2014 sa jeho úverová pohľadávka stáva predčasne splatnou. Žalovaný bol zároveň vyzvaný na jej úhradu do 10 dní od jej doručenia. Žalovaný si výzvu prevzal dňa 05.01.2015. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017 bola pohľadávka uplatnená v tomto konaní postúpená na žalobcu.

3. Po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti súd žalobu zamietol z dôvodu neplatného postúpenia pohľadávky. Citoval ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 písm. a), b), d), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného od 01.01.2017 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len Zákon o bankách), § 39, § 53 ods. 9, § 565, § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka

(ďalej len OZ) a uviedol, že v danom prípade ide o právo vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytnutého bankou, ktoré bolo postúpené tretej osobe, čiže v tomto prípade aktívna legitímácia úzko súvisí so splnením podmienok upravených v § 17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. v nadväznosti na splnenie podmienok § 53 ods. 9 a § 565 OZ a so splnením podmienok upravených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v ustanovení § 53 ods. 9 OZ, ktorý pred zosplatením vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručení dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Ustanovenie § 565 OZ stanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V danom prípade teda prichádza do úvahy iba možnosť, že si zmluvné strany dohodli možnosť veriteľa žiadať celý dlh naraz. Takúto dohodu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným súd nemal preukázanú. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že dohoda o možnosti žiadať predčasné splatenie úveru nebola platne uzavretá v dôsledku čoho je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v rozpore so zákonom, a teda neplatné. Ak úver nebol platne zosplatený v čase postúpenia pohľadávky, nebola ešte celá pohľadávka splatná, preto postúpenie pohľadávky bolo vykonané v rozpore s citovaným ustanovením § 17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý výslovne zakazuje postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, ak nie sú splnené podmienky upravené v tomto ustanovení. Za splnené nepovažoval súd ani podmienky upravené v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Aj keď to priamo v Zákone o bankách nie je uvedené, z logiky veci vyplýva, že písomná výzva by mala byť doručovaná v primeranom čase pred postúpením pohľadávky. Predložené výzvy doručované 3 roky pred účinnosťou postúpenia pohľadávky, nemožno považovať za výzvy doručované v primeranom čase pred postúpením pohľadávky. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto konaní od jeho právneho predchodcu, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal plný úspech v konaní, nepriznal právo na náhradu trov konania, lebo z obsahu súdneho spisu nevyplýva, že by mu nejaké trovy vznikli.

5. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, nesprávne skutkové zistenia a nesplnenie procesných podmienok. Poukázal, že žalobca nemal možnosť sa procesne v konaní brániť, keď súd svojím postupom znemožnil účasť žalobcu na konaní a bez toho, aby žalobcu oboznámil o výsledku posúdenia prejudiciálnej otázky o ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, žalobu žalobcu o zaplatenie peňažnej sumy zamietol. Odvolateľ je toho názoru, že ak mal súd za to, že v prejednávanej veci o zaplatení je spornou aj otázka ustanovenia § 565 OZ, súd mal postupovať v zmysle § 129 CSP. Súd môže žalobcu vyzvať aj na odstránenie takej vady podania vo veci samej, ktorá nebráni pokračovaniu v konaní, ak je to účelné pre ďalší priebeh konania. Súd nevyzval žalobcu ani podľa § 157 CSP. Súd mohol za účelom rýchleho a hospodárneho konania vyzvať žalobcu, aby sa vyjadril k predbežnému právnemu posúdeniu veci, ktoré viedlo k zamietnutiu žaloby ako celku. Súd mohol vo veci vytyčiť termín predbežného prejednávania sporu podľa § 168 CSP, ktorého účelom je zabrániť i inštitútu tzv. prekvapivých rozsudkov, akým napadnuté rozhodnutie nesporné je. Nesúhlasil ani s tým, že dohoda o možnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti nebola dohodnutá platne. Poukázal na to, že celá dokumentácia bola žalovanému poskytnutá pri podpise zmluvy o úvere. Spolu so zmluvou o úvere boli žalovanému poskytnuté obchodné podmienky, všeobecné obchodné podmienky, ako aj sadzobník poplatkov tvoriaci neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Žalovaný svojím vlastnoručným podpisom potvrdil, že sa s obsahom obchodných podmienok a všeobecných obchodných podmienok oboznámil, súhlasil s ich obsahom a zároveň potvrdil ich písomné prevzatie. Z uvedeného je zrejmé, že celá zmluvná dokumentácia bola žalovanému poskytnutá pri podpise zmluvy o úvere. Vzhľadom na uvedené má žalobca za to, že dohoda medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným o možnosti žiadať predčasné splatenie úveru bola platne uzavretá. Za toho stavu potom aj vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru treba považovať za platné, keďže bolo vykonané v súlade so zákonom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania.

6. Žalovaný sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote oprávnenou osobou proti rozhodnutiu proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Odvolací súd sa vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu zaoberal najprv tým, či postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod uvedený v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) CSP).

9. Odvolateľ vzhľadom na dôvod naplnenia odvolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b) CSP v tom, že súd prvej inštancie ho nevyzval na vyjadrenie sa k otázke o ustanovení § 565 OZ, teda nepostupoval podľa § 129 CSP. K tomu odvolací súd uvádza, že postup podľa § 129 CSP prichádza do úvahy vtedy, ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné, či nezrozumiteľné, takýto postup je odôvodnený iba za splnenia podmienky, že pre daný nedostatok žaloby nemožno v konaní pokračovať. V posudzovanej veci však žaloba netrpela takými nedostatkami, ktoré by bránili súdu prvej inštancie v konaní pokračovať, preto nebol daný dôvod na postup podľa § 129 CSP. Pokiaľ žalobca neuviedol dostatočné skutkové tvrdenia, či nepredložil dostatočné dôkazy odôvodňujúce jeho žalobný nárok, môže sa to premietnuť jedine v neunesení dôkazného bremena a následnom zamietnutí žaloby, nie je však v dôvodnosti postupu podľa § 129 CSP. Možnosť vyjadriť sa k predbežnému právnomu posúdeniu veci rozhodne neodôvodňuje postup podľa § 129, ide o postup spadajúci pod ustanovenie § 181 ods. 2 CSP.

10. Odvolací súd poukazuje aj na to, že inštitút predbežného prejednávania sporu uvedený v ustanovení § 168 CSP je fakultatívnym inštitútom. Citované ustanovenie § 168 ods. 1 uvádza, že súd nariadi predbežné prejednanie sporov, ak nerozhodne inak. Z ustanovenia vyplýva, že ide o možnosť, nie povinnosť, nariadiť predbežné prejednanie sporu.

11. Žalobca vo svojom odvolaní namieta aj skutočnosť, že súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 157 CSP a nevyzval ho, aby sa vyjadril k predbežnému právnomu posúdeniu veci, ktoré viedlo k zamietnutiu žaloby ako celku. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že ustanovenie § 157 CSP sa týka predovšetkým sudcovskej koncentrácie konania, týka sa postupu a vedenia konania, otázok procesného charakteru. Podľa ustanovenia § 157 CSP možnosť vyzvať stranu sporu, aby sa vyjadrila o určitom návrhu, prichádza do úvahy iba vtedy, ak ide o návrh týkajúci sa postupu a vedenia konania. Posúdenie aktívnej vecnej legitímácie sa postupu a vedenia konania netýka, nakoľko súvisí s otázkou právneho posúdenia veci vyplývajúcou z príslušných hmotnoprávných predpisov. Pri podaní žaloby vo veci samej žalobca musí rátať i s možnosťou zamietnutia žaloby, čo nemožno považovať za prekvapivý výsledok vzhľadom na postavenie strán, ktorých záujmy na výsledku sporu spravidla nie sú totožné.

12. Vo vzťahu k odvolacej námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd uvádza nasledovné.

13. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správnomu záveru, že v danom prípade sa žalobcovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitímáciu, keď síce predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Poštovej banky, a.s., voči žalovanému ako dlžníkovi.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

15. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou

súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010 sp. zn. 2Cdo 205/2009).

16. V zmysle zmluvy o splátkovom úvere uzavretej medzi Poštovou bankou, a.s., a žalovaným bolo dohodnuté plnenie záväzku (dlhu) žalovaného v splátkach po 30 eur mesačne. V zmluve v čl. 3 bod 5 sa uvádza, že právne vzťahy neupravené zmluvou o úvere sa riadia Obchodnými podmienkami pre úver (ďalej len „OP“), Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej len „VOP“), Sadzovníkom poplatkov, Oznámením o úrokových sadzbách, príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom klient sa pred uzatvorením zmluvy oboznámil s podmienkami úveru uvedenými vo formulári a svojím podpisom potvrdzuje, že bol s príslušnými dokumentmi oboznámený a súhlasí s nimi. Z OP vyplýva dohoda zmluvných strán o možnosti banky požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

17. Zo zmluvy o úvere uzavretej medzi Poštovou bankou, a.s., a žalovaným je zrejmé, že ju strany uzavreli v písomnej forme a OP boli taktiež vyhotovené v písomnej forme. OP majú nahrádzať časť obsahu zmluvy, ktorá je účastníkom známa z ich podnikateľskej činnosti. Strany uzavreli zmluvu o úvere písomne, a preto sa podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, OP ako aj prípadné ďalšie súčasti zmluvy obsahom upravujúce práva a povinnosti zmluvných strán vyžadovalo, aby boli podpísané žalovaným. Žalobca v konaní nepredložil dôkaz svedčiaci tomu, že žalovaný - dlžník podpísal okrem zmluvy o úvere i ďalšie súčasti zmluvy ako OP alebo iné úverové podmienky. Dohoda účastníkov v OP alebo v iných Obchodných podmienkach vyžadovala podľa § 40 ods. 3 OZ pre platnosť právneho úkonu písomnú formu a podpis dlžníka, ak nebol daný na OP, právny úkon je podľa § 40 ods. 1 OZ neplatný, pričom pre nedodržanie zákonom predpísanej formy právneho úkonu ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu. OP sú neplatné ako celok vrátane bodu týkajúcom sa práva veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť. S poukazom na ustanovenie § 565 OZ zaplatenie celej pohľadávky naraz má právo veriteľ žiadať, ak v prvom rade existuje dohoda medzi ním a dlžníkom. Dohoda predpokladá dvojstranný právny úkon, teda aj prejav vôle žalovaného potvrdený jeho podpisom, ktorý v konaní preukázaný zo strany žalobcu nebol a Poštová banka, a.s., nemohla účinne požadovať žalovaného o zaplatenie celej pohľadávky naraz. Neplatný právny úkon banky obsiahnutý v súčasti zmluvy nemôže vyvolať ten účinok, že dlžník stratí výhodu splátok a v jeho dôsledku nemôže byť ani platný jednostranný právny úkon Poštovej banky, a.s., ktorý má podľa zákona povinnosť voči dlžníkovi urobiť banka podľa ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

18. Ani za predpokladu, že by OP boli platné, nedošlo by k vyvolaniu účinkov mimoriadnej splatnosti pohľadávky banky, nakoľko jednou z kogentných zákonných predpokladov pre jej vyhlásenie je doručenie výzvy na zaplatenie dlžnej sumy pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Požiadavkou na to, aby bolo možné považovať písomnosť za doručeníu je, aby adresát pri doručovaní vyhlásenia mal objektívnu možnosť sa s písomnosťou oboznámiť, čo v danom prípade preukázané nebolo. V tomto dôsledku nedošlo ani k splneniu podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a teda že postúpiť možno len splatnú časť úveru.

19. Podľa § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 29.12.2014, t.j. v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru právny predchodcom žalobcu (ďalej len OZ), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa úpravy v ustanovení § 53 ods. 9 OZ, dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené), najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť.

21. Odvolací súd mal doručenkou za preukázané len doručenie výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 29.12.2014, ktorá je zároveň oznámením o vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 29.12.2014 (č.l. 33 spisu). Vyhláseniu predčasnej splatnosti však musí predchádzať doručenie výzvy na zaplatenie dlžnej sumy. Doručenie iných listín s potvrdením o ich doručení, ktoré by preukazovali splnenie povinnosti podľa ust. § 53 ods. 9 OZ obsahom súdneho spisu nie sú, preto žalobca ohľadne preukázania splnenia tejto povinnosti neunesol dôkazné bremeno, t.j. nepreukázal, aby výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 08.12.2014 aj skutočne žalovanému doručil (č. l. 24 spisu).

22. Ak v konaní nebolo preukázané, že banka urobila platne zákonom predpísaný právny úkon, smerujúci k tomu, aby mohla postúpiť pohľadávku v súvislosti s omeškaním odporcu s plnením jeho záväzku, má súd za to, že nebol ani splnený v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konaní preukázaný zákonný predpoklad na postúpenie pohľadávky bankou na žalobcu, ktorý bankou nie je a nemohlo dôjsť ani k platnému uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi bankou a žalobcom dňa 13.06.2017 z dôvodu, že nedošlo k predpokladanému platnému právnomu úkonu banky - platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru a celý úver sa nestal splatným.

23. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

24. Z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu navrhovateľovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

25. Z vyššie citovaných ust. vyplýva, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy a po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky inému aj nebankovému subjektu. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

26. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.11.2013 vyplýva, že konečná splatnosť úveru mala nastať až poslednou splátkou splatnou dňa 20.11.2018, teda splatnou v celom rozsahu mohla byť v čase postúpenia pohľadávky iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v cit. ust. § 53 ods. 9 OZ, ktorý pred zosplatením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu nesplnenia si povinnosti dlžníka. Žalobca v konaní predložil výzvu na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 08.12.2014 (č.l. 24 spisu), v tejto výzve právny predchodca žalobcu žalovaného vyzýva na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. V ďalšom texte upozorňuje žalovaného, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy záväzku, banka je oprávnená využiť ustanovenie § 565 OZ a vyhlásiť úver predčasne splatným v zmysle príslušných ustanovení zmluvy o úvere a Obchodných podmienok a žiadať od žalovaného úhradu celej úverovej pohľadávky. Aj keď právny predchodca žalobcu doložil k žalobe výzvu, ktorou oznámil žalovanému ako dlžníkovi predčasnú splatnosť úveru (29.12.2014), nepredložil súdu prvej inštancie žiaden dôkaz o tom, že predtým žalovaného vyzval na zaplatenie v tom čase dlžných

splátok a upozornil ho na možnosť zosplatenia úveru v prípade ich neuhradenia. Odvolateľ súdu nijako nepreukázal, aby uvedenú výzvu zo dňa 08.12.2014, podanú dňa 09.12.2014 (č.l. 24 spisu), doručil do sféry žalovaného. Nedoručenie výzvy na zaplatenie dlžnej sumy pred vyhlásením predčasnej splatnosti nevyvoláva právne účinky platného vyhlásenia predčasnej splatnosti celého úveru.

27. Odvolací súd nespochybňuje, že by bolo možné postúpiť predmetnú pohľadávku z Poštovej banky na žalobcu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, avšak to len v prípade, že je pohľadávka v čase postúpenia splatná a dlžníkovi bola doručená výzva na zaplatenie dlžnej sumy a dlžník je v omeškaní aspoň 90 dní od doručenia výzvy. V danom prípade je predmetom postúpenia celá pohľadávka a nie len splatná časť úveru. Žalobca preukázal doručenie výzvy na úhradu dlžnej sumy, ktorou Poštová banka vyhlásila predčasnú splatnosť celého úveru, ktorú síce možno považovať aj za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, kde za splnenia podmienok v tomto ustanovení by mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, avšak len v rozsahu splatných pohľadávok, t.j. nie v celom rozsahu. Z tohto dôvodu postúpenie pohľadávky, na zaplatenie ktorej nevznikol nárok ani Poštovej banke, a.s. nie je platné.

28. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti), a konečná splatnosť bola v zmluve o úver určená na 20.11.2008, banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než má je zmluva o postúpení pohľadávok z 13.06.2017 preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom). Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia.

29. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v konaní nebolo preukázané, aby žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v predmetom konaní od jeho právneho predchodcu.

30. Ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

31. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 Zákona o bankách (splatnosť postupovanej pohľadávky v čase jej postúpenia), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 OZ. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

32. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daných v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalovaného, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

33. Keďže správny výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania (II.) ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných

princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

35. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).